

Finansdepartementet

Vår referens/dnr:
2024–115

fi.remissvar@regeringskansliet.se
cc: yvonne.neese@regeringskansliet.se

Er referens/dnr:
Fi2024/01410

2024–10–31

Remissvar

Promemorian Översyn av buffertfonderna

Svenskt Näringsliv har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerad promemoria och anför följande.

Förslag rörande buffertfonderna i Stockholm

Konsolidering av de stockholmsbaserade buffertfonderna

Promemorian föreslår en konsolidering av de tre stockholmsbaserade buffertfonderna till två. Argumenten för förslaget är att fonderna har kapacitet att förvalta ett större kapital än idag och att skalfördelar således skulle kunna realiserars. Det anges även att de större, kvarvarande fonderna, skulle kunna erbjuda möjlighet till ökad specialisering och diversifiering, med förbättrade rekryteringsmöjligheter. Möjlighet till ökad avkastning på längre sikt tas också upp som fördelar med en konsolidering. Samtidigt presenteras i promemorian även risker och nackdelar som en konsolidering av detta slag skulle kunna innebära. Risker för en negativ påverkan på avkastningen lyfts upp samt betydande direkta och indirekta kostnader förknippade med genomförandet av en konsolidering. I promemorian konstateras att det är svårt att kvantifiera dessa fördelar och nackdelar.

En konsolidering av tre AP-fonder till två är en komplex åtgärd. Bara själva övergången från tre till två fonder innebär stora risker som i sin tur kan ge stora negativa konsekvenser på avkastningen. Svenskt Näringsliv anser att de potentiella fördelarna som beskrivs i promemorian inte väger upp de stora risker som också beskrivs. Därutöver är fördelarna och riskerna inte tillräckligt utredda. I promemorian saknar Svenskt Näringsliv till exempel en analys och bedömning av hur en konsolidering av tre till två fonder skulle påverka den svenska kapitalmarknaden och dess funktionssätt. Den svenska kapitalmarknaden är en av få växande kapitalmarknader i världen med många listade bolag och lyfts återkommande upp som ett gott exempel i diskussioner om behoven av att utveckla EU:s kapitalmarknader, till exempel inom ramen för kapitalmarknadsunionen. Det är viktigt att noggrant utreda vilka effekter det skulle få för kapitalmarknaden att slå samman viktiga institutionella investerare, deras verksamheter och kapitalförvaltning. Vidare är förslagets konsekvenser på fondernas möjlighet att hitta investeringsmöjligheter på mindre marknader samt på

bolagsstyrningssystemet och AP-fondernas roll som ägare svåra att överblicka och potentiellt stora.

Mot bakgrund av ovan **avstyrker** Svenskt Näringsliv förslaget om konsolidering av de stockholmsbaserade buffertfonderna.

Ökad samverkan inom befintlig organisationsstruktur

I promemorian föreslås en lagstadgad obligatorisk samverkan mellan de stockholmsbaserade buffertfonderna. Förslaget är baserat på bedömningen att en obligatorisk samverkan kan realisera vissa stordriftsfördelar. Samtidigt konstateras att samverkan mellan buffertfonderna inte får begränsa oberoendet i kapitalförvaltningsverksamheten. Detta oberoende är viktigt, samtidigt som bättre kunskap krävs om de utmaningar som en ökad samverkan skulle kunna medföra. I likhet med förslagen om konsolidering framstår bedömningarna och beräkningarna av kostnadsbesparingarna som övergripande och behäftade med stor osäkerhet. Till det ska även läggas att promemorian även presenterar risker med en obligatorisk samverkan och scenarion med marginella eller helt uteblivna kostnadsbesparingar. Det framkommer också att AP-fonderna inte ger en samstämmig bild om synen på samverkansaktiviteter. Svenskt Näringslivs sammantagna bedömning är att frågan om obligatorisk samverkan på de områden som föreslås i promemorian inte är tillräckligt utredda och att de potentiella fördelarna inte överstiger de eventuella nackdelar och risker som kan uppstå. Svenskt Näringsliv **avstyrker** således förslaget.

Svenskt Näringsliv noterar dock att samverkan mellan AP-fonderna har utvecklats och förstärkts över tid och ser positivt på åtgärder som underlättar för frivillig samverkan på de områden som AP-fonderna finner lämpligt.

Förslag om Sjätte AP-fonden

Svenskt Näringsliv anser att buffertfunds-systemet inte ska innehålla nischfonder vilket är fallet med Sjätte AP-fondens uppdrag att placera kapital på riskkapitalmarknaden. Den avveckling av Sjätte AP-fonden som beskrivs i promemorian visar dock på omfattande risker som kan leda till negativa konsekvenser på avkastningen. De potentiella fördelarna som beskrivs i promemorian väger inte upp för de stora risker som också beskrivs.

Mot denna bakgrund **tillstyrker** Svenskt Näringsliv att Sjätte AP-fonden avvecklas och att kapitalet ska integreras i buffertfunds-systemet, men vill samtidigt påtala att frågan om formen för avvecklingen av Sjätte AP-fonden bör utredas vidare.

Förslag rörande kompetens i AP-fondernas styrelser

Svenskt Näringsliv är positiva till att i lag precisera kompetenskravet för AP-fondernas styrelseledamöter till förslag som leder till mer effektiva styrelser. Svenskt Näringsliv har därför inget att erinra mot förslagen om precisering av styrelsens samlade kompetens och att varje AP-fonds styrelse ska bestå av högst sju ledamöter.

Avseende nomineringsrätten för arbetsmarknadens parter konstaterar Svenskt Näringsliv att frågan om denna rätt ska kvarstå var föremål för bedömning i promemorian. I promemorian anges att nomineringsrätten får anses ha en stark förankring i samhället och bidrar till att

stärka allmänhetens förtroende för AP-fonderna. Svenskt Näringsliv är positiva till att frågan ånyo utretts och instämmer i bedömningen att nomineringsrätten bör kvarstå.

Som en konsekvens av förslaget att styrelserna minskas till högst sju ledamöter i varje styrelse, föreslås i promemorian att antalet ledamöter som nomineras till Första–Fjärde AP-fonderna från arbetsmarknadens parter minskas till en för varje fond från arbetstagarsidan och en för varje fond från arbetsgivarsidan. Svenskt Näringsliv **tillstyrker** förslaget under förutsättning att nomineringen på arbetsgivarsidan i sådant fall sker från den privata arbetsmarknaden. Representation från det offentliga, i den mån det behövs, kan säkerställas genom tillsättningen av övriga ledamöter.

Övriga förslag och bedömningar

Svenskt Näringsliv har inget att erinra mot förslagen och bedömningarna i promemorian rörande förenklad administration, ändrade placeringsregler och redovisning och rapportering av illikvida tillgångar.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Mattias Dahl